

Briuselis, 2017 05 17
COM(2017) 242 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI
dėl Europos bendrojo viešųjų pirkimų dokumento (EBVPD) praktinio taikymo
peržiūros

1 Kas yra Europos bendrasis viešųjų pirkimų dokumentas (EBVPD) ir jo peržiūra?

EBVPD visų pirma nustatytas Direktyvos 2014/24/ES¹ 59 straipsnyje. Jis sumanytas kaip savideklaracija, grindžiama standartine forma. Šią formą turėtų patvirtinti Komisija įgyvendinimo aktu, priimtu pagal nagrinėjimo procedūrą². Jame kaip savideklaracija pateikiami pirminiai įrodymai, susiję su pašalinimo kriterijais (pvz., baudžiamaisiais nuosprendžiais, sunkiais profesiniais nusižengimais) ir atrankos kriterijais (finansiniu, ekonominiu ir techniniu pajėgumu), todėl išsamų pagrindžiamųjų dokumentų (pvz., liudijimų, sertifikatų) rinkinį paprastai turi pateikti tik konkursą laimėjęs ekonominės veiklos vykdytojas (nebent, siekiant užtikrinti tinkamą procedūros eigą, reikia tikrinti (tam tikrus) kitų dalyvių dokumentus).

Be to, pagal Direktyvos 2014/25/ES³ 80 straipsnio 3 dalį EBVPD taip pat turi naudoti pagal šią direktyvą pirkimus vykdančys perkantieji subjektai, taikantys (kai kurios) Direktyvoje 2014/24/ES nurodytus pašalinimo ir (arba) atrankos kriterijus.

Direktyvose 2014/24/ES ir 2014/25/ES nurodyta, kad EBVPD pateikiamas tik elektronine forma. Vis dėlto, kad Europos Sąjungoje būtų galima pereiti prie privalomo elektroninių ryšio priemonių naudojimo, iki 2018 m. balandžio 18 d. kartu gali būti naudojamos ir elektroninė, ir popierinė EBVPD versijos.

Atsižvelgdamas į EBVPD svarbą ir novatoriškumą, ES teisės aktų leidejas nustatė, kad Komisija „peržiūri praktinį EBVPD taikymą, atsižvelgdama į su duomenų bazėmis susijusią techninę raidą valstybėse narėse, ir pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai šios peržiūros ataskaitą ne vėliau kaip 2017 m. balandžio 18 d.“⁴

2 Viešųjų pirkimų direktyvų perkėlimo į nacionalinę teisę ir EBVPD padėtis

Direktyvų 2014/24/ES ir 2014/25/ES įgyvendinimo terminas baigėsi 2016 m. balandžio 18 d. Vis dėlto daug valstybių narių jas įgyvendinti vėlavo ir įgyvendino tik praėjus savaitėms ar net mėnesiams po šio termino. Iš tikrųjų 2017 m. vasario 16 d. įgyvendinti ir nurodyti nacionalines priemones, kuriomis įgyvendinamos direktyvos 2014/24/ES ir 2014/25/ES, dar turėjo dešimt valstybių narių⁵. Šiuo metu pradėtos atitinkamos su nevisišku direktyvų perkėlimu į nacionalinę teisę susijusios procedūros⁶.

¹ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB, OL L 94, 2014 3 28, p. 65. Kitos direktyvos nuostatos susijusios su EBVPD naudojimu tam tikromis aplinkybėmis, bet pagrindinės nuostatos išdėstytos 59 straipsnyje.

² Žr. 2016 m. sausio 5 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2016/7, kuriuo nustatoma Europos bendrojo viešųjų pirkimų dokumento standartinė forma, OL L 3, 2016 1 6, p. 16.

³ 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB, OL L 94, 2014 3 28, p. 243.

⁴ 59 straipsnio 3 dalis. Šis terminas visais dvejais metais ankstesnis už įprastinę pagal direktyvos 92 straipsnį nustatytą jos bendrosios peržiūros datą – 2019 m. balandžio 18 d.

⁵ Žr. ataskaitos priede pateiktą 1 lentelę, kurioje nurodytos kiekvienos valstybės narės nacionalinės teisės aktų, kuriais į nacionalinę teisę perkeliama direktyvos 2014/24/ES ir 2014/25/ES, įsigaliojimo datos.

⁶ http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=9057

EBVPD susijęs su direktyvų įgyvendinimu, todėl sutrumpėja laikotarpis, per kurį turi būti įvertintas praktinis EBVPD taikymas, ir sumažėja šio vertinimo geografinė aprėptis.

Papildydamos prie Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2016/7 pridėtą popierinę versiją ir siekdamas palengvinti valstybėms narėms pradinį įgyvendinimo etapą, Komisijos tarnybos parengė elektroninį EBVPD (toliau – e. EBVPD)⁷. Valstybėms narėms suteikta galimybė įgyvendinti EBVPD keturiais skirtingais būdais, kad valstybės narės skirtingu mastu galėtų jį pritaikyti prie individualių poreikių⁸.

E. EBVPD paslaugos tikslas – teikti paramą valstybėse narėse tik pereinamuoju laikotarpiu, nes visomis EBVPD galimybėmis turėtų būti naudojamosi „nacionalinių“ EBVPD integravus į kiekvienos valstybės narės e. viešųjų pirkimų sistemą ir sertifikatų ir (arba) duomenų registrus arba duomenų bases. Tada bus galima pasiekti tris tikslus: geriau pritaikyti EBVPD prie konkrečių poreikių ir nacionalinių aplinkybių, skatinti viešojo administravimo skaitmeninimą, sukurti procedūrų paprastinimo pagrindą įgyvendinant vienkartinio duomenų pateikimo principą. Nacionaliniais EBVPD sprendimais jau galima naudotis Danijoje, Suomijoje, Nyderlanduose ir Slovėnijoje. Nors e. EBVPD buvo sukurtas tik kaip pereinamoji priemonė, iš Komisijos turimų e. EBVPD duomenų matyti, kad juo naudojamosi plačiai (žr. ataskaitos priede pateiktą 2 lentelę).

3 EBVPD įgyvendinimo valstybėse narėse paramos priemonės

Siekdama padėti valstybėms narėms įgyvendinti EBVPD, Komisija, be pirmiau nurodytų IT priemonių, ėmėsi papildomų pagalbinių priemonių.

- **Finansavimas**

Siekiant paskatinti EBVPD integravimą į nacionalines e. viešųjų pirkimų sistemas, teiktas finansavimas. Dešimčiai konsorciūmų, kuriuos sudaro subjektai iš septyniolikos šalių, pagal Europos infrastruktūros tinklų priemonę (EITP) skirtos dotacijos, kurių suma sudarė 4,9 mln. EUR. 2017 m. bus skelbiama daugiau kvietimų – jų suma sieks 4 mln. EUR.

- **Įgyvendinimo praktiniai seminarai**

Siekiant išanalizuoti dabartinę padėtį kiekvienoje šalyje, aptarti galimus įgyvendinimo sprendimus ir padėti įgyvendinti EBVPD teikiant pagalbą, kiekvienoje valstybėje narėje rengti praktiniai seminarai. Susitikimuose dalyvavo ir prie konstruktyvių diskusijų prisidėjo įvairūs susiję suinteresuotieji subjektai (valstybės valdžios institucijų, duomenų registrų, e. viešųjų pirkimų sprendimų teikėjų atstovai, naudotojai ir pan.). Nuo 2016 m. rugpjūčio mėn. iki 2017 m. vasario 28 d. surengta 18 praktinių seminarų (iki 2017 m. vasaros bus apsilankyta visose valstybėse narėse).

⁷ <https://ec.europa.eu/tools/esp/>

⁸ Ši veikla finansuota pagal programą ISA² (Viešojo administravimo institucijų, įmonių ir piliečių sąveikumo sprendimai).

Per praktinius seminarus valstybių narių atstovai turėjo galimybę geriau susipažinti su EBVPD ir Komisijos e. EBVPD paslauga, o Komisija rinko informaciją apie sunkumus, su kuriais valstybės narės susiduria įgyvendindamos EBVPD. Pavyzdžiui, per praktinius seminarus aiškintas internetinės pažymų saugyklos „e-Certis“⁹ vaidmuo ir galimybės automatizuoti procesus, sujungiant nacionalines duomenų bazes su EBVPD ir naudojantis nacionaline skaitmenine infrastruktūra. Per susitikimus kelti techniniai, teisiniai ir procedūriniai klausimai.

Šių praktinių seminarų metu atkreiptas dėmesys į tai, kad, siekiant nustatyti optimalią IT priemonių techninio įgyvendinimo strategiją, būtina derinti teisinius ir techninius aspektus. Kai kurių dalyvių teigimu, reikėtų paskelbti aiškų su būsimois techninėmis EBVPD duomenų modelio versijomis susijusį veiksmų planą, kad valstybės narės galėtų iš anksto planuoti ir veiksmingai skirti išteklius. Taip pat iškeltas įgyvendintų nacionalinių EBVPD suderinamumo su ES versija klausimas.

- Techninė pagalba

Valstybėms narėms taip pat teikta su EBVPD įgyvendinimu susijusi techninė pagalba. Tris kartus per metus rengti iš įvairių suinteresuotųjų subjektų sudarytos Ekspertų grupės e. viešųjų pirkimų klausimais (EXEP) posėdžiai; be to, kad būtų galima tobulinti e. EBVPD atsižvelgiant į valstybių narių pasiūlymus, įsteigta naudotojų bendruomenė. Taip pat, siekiant mokyti viešojo administravimo institucijų darbuotojus, dirbančius centrinio lygmens viešųjų pirkimų tarnyboje, reguliariai rengti internetiniai seminarai EBVPD naudojimo klausimais.

Papildant šį darbą, nacionaliniu lygmeniu taikytos EBVPD naudojimo skatinimo ir supratimo gerinimo priemonės. Pavyzdžiui, kad būtų lengviau įgyvendinti ir naudoti EBVPD, kai kurios valstybės narės rengė mokymus. Įvairių valstybių narių (Danijos, Vokietijos, Italijos, Švedijos ir Jungtinės Karalystės) valdžios institucijos stengėsi padėti pirkimų dalyviams ir perkančiosioms organizacijoms paskelbdamos specialias EBVPD pildymo gaires.

4 Įgyvendinimas valstybėse narėse

Valstybių narių apklausa

Siekdama parengti šią ataskaitą, Komisija paragino valstybes nares pateikti informaciją apie tai, kaip EBVPD taikomas viešuosiuose pirkimuose, kurių vertė viršija nustatytą ribą¹⁰. Šiuo tikslu buvo parengta internetinė apklausa¹¹, sudaryta iš dešimties klausimų apie praktinio EBVPD taikymo valstybėse narėse padėtį 2016 m. gruodžio 31 d.

⁹ Internetinė pažymų saugykla „e-Certis“ – Komisijos sukurta internetinė sertifikatų ir (arba) liudijimų, kurių per viešųjų pirkimų procedūras reikalauja valstybės narės, nustatymo sistema, <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/ecertis//web/>.

¹⁰ Viešųjų pirkimų direktyvose valstybėms narėms suteikiama galimybė savo nuožiūra spręsti, ar naudoti EBVPD pirkimams, kurių vertė nesiekia nustatytų ES ribų, arba su koncesija susijusiems pirkimams.

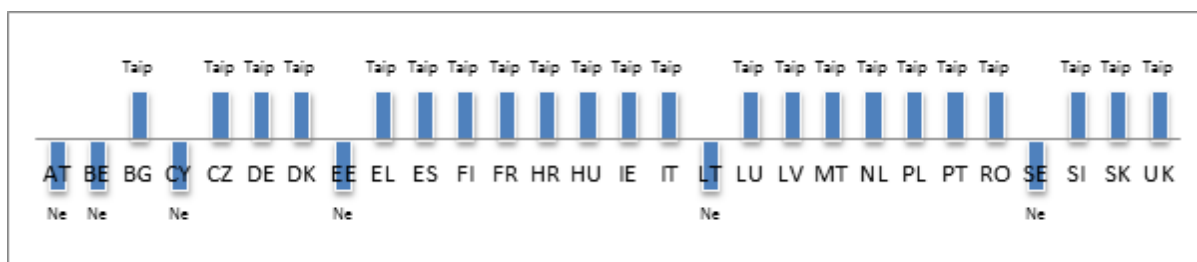
¹¹ Šioje apklausoje buvo galima dalyvauti naudojantis Europos Komisijos sukurta internetine priemone „ES apklausa“ adresu https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/ESPD_survey.

EBVPD naudojimas valstybėse narėse

Apklausoje duomenimis, 22 valstybės narės pradėjo naudoti EBVPD, o šešios jo nenaudoja, pirmiausia todėl, kad į nacionalinę teisę dar neperkelta direktyva. Konkrečiai, taip nurodė Austrija, Belgija, Kipras, Estija, Lietuva ir Švedija.

Daugumoje valstybių narių EBVPD praktiškai naudojama gana menkai. Kai kurios valstybės narės nurodė, kad pagal Direktyvą 2014/24/ES skiriamų sutarčių labai nedaug, pvz., dėl biudžeto apribojimų arba dėl to, kad apklausoje metu direktyva į nacionalinę teisę buvo perkelta tik visai neseniai.

1 diagrama. Pradinis EBVPD naudojimas valstybėse narėse

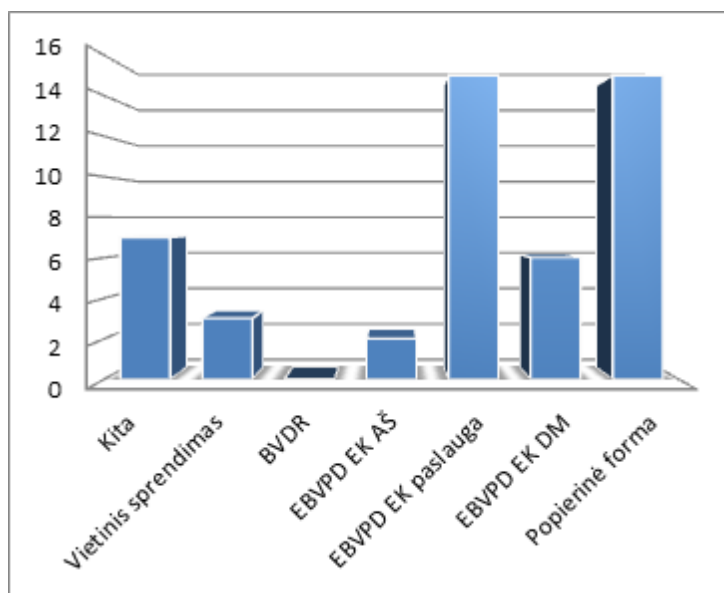

Iš toliau pateiktos 2 diagramos matyti, kuriais iš įvairių joms siūlytų būdų valstybės narės pasirinko įgyvendinti EBVPD. Atrodo, dauguma valstybių narių nusprendė vienu metu taikyti daugiau nei vieną įgyvendinimo būdą. Pavyzdžiui, dažniau nei kiti taikyti du įgyvendinimo būdai – e. EBVPD ir popierinė forma. Kol kas juos valstybės narės renkasi dažniausiai: kiekvieną iš jų – po 15 valstybių narių.

Šie rezultatai patvirtina, kad kokybinio vertinimo atlikti beveik neįmanoma, nes valstybės narės EBVPD dar tik pradėjo įgyvendinti; iš tikrųjų valstybės narės pripažįsta, kad, EBVPD integravus į nacionalines e. viešųjų pirkimų sistemas, padidėtų nauda visiems suinteresuotiesiems subjektams, bet tokiam integravimui reikia laiko.

Lygiagretus įvairių įgyvendinimo būdų taikymas paprastai būdingas toms valstybėms narėms, kuriose e. viešųjų pirkimų aplinkoje nacionaliniu, regioniniu arba vietos lygmenimis veikia kelios platformos, kuriomis naudojamosi administravimo institucijos EBVPD įgyvendina skirtingai; taip yra, pvz., Italijoje, Švedijoje ir Jungtinėje Karalystėje.

2 diagrama. Įvairūs valstybių narių EBVPD įgyvendinimo būdai

Paaiškinimai

Kita / vietinis sprendimas – vietos lygmeniu parengta internetinė forma.

BVDR – bendrovių virtualus dokumentų rinkinys.

EBVPD EK AŠ – atvirasis šaltinis.

EBVPD EK paslauga – e. EBVPD paslauga.

EBVPD EK DM – duomenų modelis.

Popierinė forma.

Direktyvoje 2014/24/ES valstybėms narėms iki 2018 m. balandžio mėn. leidžiama naudoti popierinę EBVPD versiją. Daugumoje valstybių narių, kuriose naudojamas e. EBVPD (dvylikoje iš penkiolikos valstybių narių) taip pat naudojama popierinė versija. Popierinį EBVPD nurodė naudojančios tik Prancūzija, Vengrija ir Airija. Taigi popierinę versiją vis dar naudoja daugiau kaip 80 proc. tų valstybių narių, kurios jau pradėjo naudoti EBVPD. Vadinasi, jos dar tik menkai naudojasi taikant EBVPD įgyjamomis paprastinimo galimybėmis, kuriomis skatinamas viešųjų pirkimų proceso skaitmeninimas. Vis dėlto taip pat reikėtų atsižvelgti į tai, kad esami duomenys nėra pakankamai išsamūs, kad iš jų būtų galima sužinoti, pvz., kiek perkančiųjų organizacijų naudojasi vienu iš įvairių įgyvendinimo būdų.

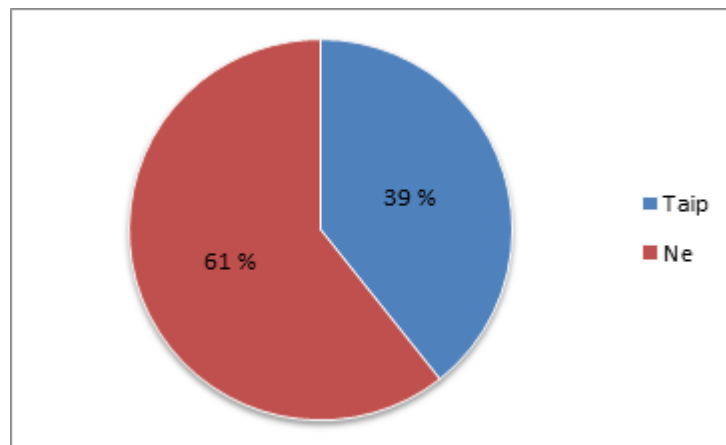
Dviejose valstybėse narėse (Vokietijoje ir Ispanijoje) valdžios institucijos rekomenduoja naudoti Komisijos parengtą e. EBVPD. Perkančiosios organizacijos šiose dviejose valstybėse narėse suteikia galimybę per pirkimo procedūras pateikti EBVPD, tačiau atrodo, kad dauguma ekonominės veiklos vykdytojų jo nenaudoja.

Dėl ketinimų įgyvendinti EBVPD tose valstybėse narėse, kuriose jis dar neįgyvendintas, pažymėtina, kad kai kurios iš šių valstybių narių nurodė pradiniame etape ketinančios naudotis Komisijos parengta paslauga arba jos atvirosios programinės įrangos versija, o trys

iš jų nurodė ketinančios parengti nacionalinį sprendimą naudodamosi duomenų modeliu, – jį bus galima pradėti taikyti 2017 m. Nė viena šios grupės valstybė narė nenurodė naudoti popierinę versiją.

EBVPD naudojimas pirkimams, kurių vertė nesiekia nustatytų ES ribų, arba koncesijoms

3 diagrama. EBVPD naudojimas pirkimams, kurių vertė nesiekia nustatytų ES ribų, arba koncesijų sutartims

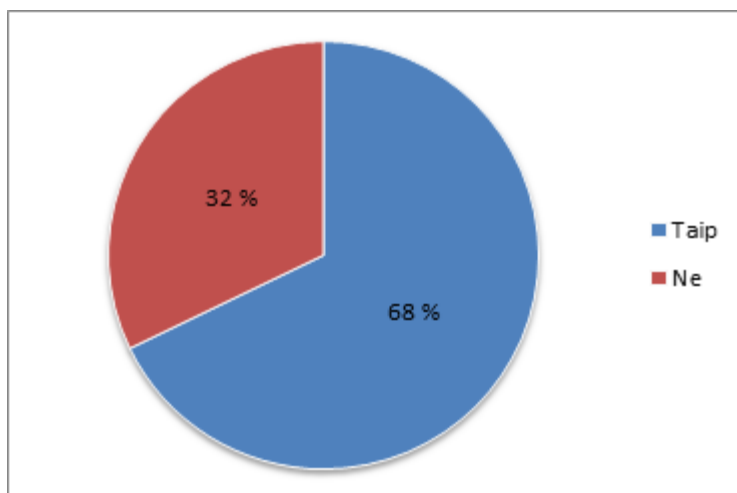
Viešųjų pirkimų direktyvose valstybėms narėms suteikiama galimybė savo nuožiūra spręsti, ar naudoti EBVPD pirkimams, kurių vertė nesiekia nustatytų ES ribų, arba su koncesija susijusiems pirkimams. Iš pirmiau pateiktos diagramos matyti, kad 61 proc. valstybių narių neketina naudoti EBVPD pirkimams, kurių vertė nesiekia ES ribų, arba koncesijų sutartims. Vis dėlto didelė valstybių narių grupė laikosi kitokio požiūrio. Pavyzdžiui, Bulgarija, Kroatija, Danija, Latvija, Lietuva, Nyderlandai ir Rumunija yra nustačiusios privalomą EBVPD naudojimą visais arba tam tikrais atvejais (pvz., pirkimams, kurių vertė nesiekia nustatytos ribos, jei perkančioji organizacija prašo informacijos apie pašalinimo pagrindus), o Vengrija, Italija, Slovėnija, Slovakija ir Ispanija leidžia jį naudoti savanoriškai.

EBVPD – viešųjų pirkimų skaitmeninimo veiksnys. Vienkartinio duomenų pateikimo principas

Direktyvoje 2014/24/ES raginama pranešti apie praktinį EBVPD taikymą, atsižvelgiant į su duomenų bazėmis susijusią technikos raidą valstybėse narėse. Reikšmingas viešojo pirkimo procedūros paprastinimo aspektas – EBVPD integravimas į tiekėjų kvalifikacinės atrankos duomenų bazes ir (arba) IT sistemą. Taikant šias sistemas galima tikrinti, ar tiekėjai atitinka per viešojo pirkimo procedūras taikomus pašalinimo arba atrankos kriterijus (pvz., tikrinti – galbūt automatiškai, – ar tiekėjas yra nemokus, teikti atitinkamą informaciją perkančiajai organizacijai).

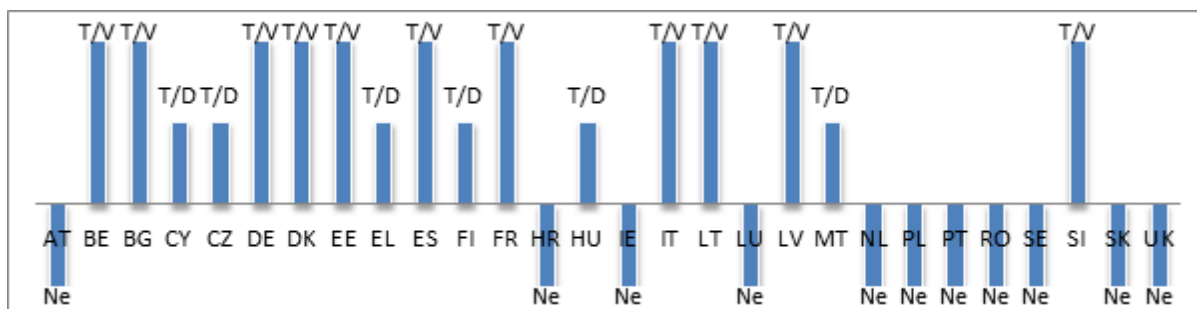
Iš toliau pateiktos 4 diagramos matyti, kad du trečdaliai valstybių narių (Belgija, Bulgarija, Kipras, Čekija, Estija, Suomija, Prancūzija, Vokietija, Graikija, Airija, Italija, Latvija, Lietuva, Malta, Lenkija, Portugalija, Rumunija, Ispanija ir Jungtinė Karalystė) ketina tęsti šį integravimą ir pripažįsta, kad EBVPD yra svarbus viešojo administravimo skaitmeninimo aspektas.

4 diagrama. Valstybės narės, ketinančios integruoti EBVPD į tiekėjų kvalifikacinės atrankos sistemą

Į apklausą taip pat įtraukta klausimų apie pirkėjų galimybę gauti viešojo pirkimo procedūrai reikiamus įrodomuosius dokumentus tiesiogiai, naudojantis prieiga prie nacionalinės duomenų bazės (nacionalinio viešųjų pirkimų registro, bendrovių virtualaus dokumentų rinkinio, elektroninių dokumentų saugyklos sistemos arba kvalifikacinės atrankos sistemos)¹². Paprastai tai dar vadinama vienkartinio duomenų pateikimo principu, pagal kurį iš tiekėjų neturėtų būti reikalaujama (arba iš jų turėtų būti reikalaujama daugiausia vieną kartą) pateikti informacijos, skirtos įrodyti, kad jie atitinka nustatytus administracinės procedūros reikalavimus, nes su šia informacija jau galima susipažinti viešųjų institucijų duomenų bazėse.

5 diagrama. Ar perkančiosios organizacijos viešojo pirkimo procedūrai reikiamus patvirtinamuosius dokumentus gali gauti tiesiogiai, naudodamosi prieiga prie nacionalinės duomenų bazės?

Paaiškinimai

T/V – taip, visos (visų kategorijų) perkančiosios organizacijos.

¹² Konkrečiai tai nustatyta Direktyvos 2014/24/ES 59 straipsnio 3 dalyje.

T/D – taip, bet tik tam tikros (tam tikrų kategorijų) perkančiosios organizacijos (pvz., tik centrinės policijos institucijos, mokesčių institucijos ir pan.).

Ne – nacionalinėms duomenų bazėms jos naudotis negali.

Valstybių narių klausta, ar jos ketina integruoti EBVPD į kai kurias pirmiau išvardytas IT sistemas. Remiantis valstybių narių atsakymais (žr. 5 diagramą), galima išskirti dvi visiškai skirtingą padėtį nurodžiusias pagrindines grupes: vienuolikoje valstybių narių perkančiosios organizacijos dar negali gauti viešojo pirkimo procedūrai reikiamų dokumentų tiesiogiai, naudodamosi prieiga prie nacionalinių duomenų bazių. Iš to matyti, kad šiomis administravimo institucijų duomenų bazėmis negali laisvai naudotis kiti administracijos padaliniai, norėdami tiesiogiai gauti duomenų arba sukurti tarpusavio sąsajas; taip pat matyti, kad vienkartinio duomenų pateikimo principą dar reikia pradėti plėtoti. Tačiau kitose vienuolikoje valstybių narių visos perkančiosios organizacijos gali gauti tiekėjo duomenis ir sertifikatus tiesiogiai, naudodamosi nacionalinėmis duomenų bazėmis. Vis dėlto galima gauti tik tam tikrų rūšių dokumentus, pvz., susijusius su pašalinimo pagrindais (tai nurodė Suomija, Vokietija, Latvija, Lietuva, Ispanija), o kitus dokumentus turi pateikti tiekėjai. Taigi atrodo, kad, siekdamas sumažinti visų susijusių šalių administracinę naštą, šios valstybės narės pradėjo įgyvendinti vienkartinio duomenų pateikimo principą. Pavyzdžiui, Latvija ir Lietuva jau taiko sistemą, pagal kurią visi pirkėjai gali automatiškai gauti dokumentus ir patikrinti tiekėjų atitiktį tam tikriems reikalavimams. Šios valstybės narės ketina susieti EBVPD su visais registrais, kad supaprastintą duomenų patikrą būtų galima atlikti visais klausimais.

Iš likusių valstybių narių atsakymų matyti ir trečioji padėtis, t. y. kad naudotis duomenų bazėmis gali tik tam tikrų kategorijų perkančiosios organizacijos (pvz., tik centrinės policijos institucijos, mokesčių institucijos ir pan.); tokia padėtis yra tik nedidelėje šešių valstybių grupėje.

Numatoma ir įvertinta EBVPD naudojimo nauda

Rengiant valstybių narių apklausą siekta gauti duomenų apie EBVPD poveikį pirmaisiais jo naudojimo mėnesiais. Vis dėlto keliose valstybėse narėse EBVPD naudotas neilgai, todėl atlikti šį vertinimą dar per anksti. Apskritai šią grupę sudaro Estija, Prancūzija, Vokietija, Airija, Liuksemburgas, Malta ir Slovėnija.

Galiausiai tik dvi valstybės narės pateikė kiekybinį poveikio įmonėms įvertį: Danijos duomenimis, ši nauda siekia 12 mln. EUR per metus, o Kroatija nurodė, kad su įrodinėjimo priemonėmis susijusios pasiūlymų rengimo sąnaudos sumažėjo 83 proc. Dar nė viena valstybė narė nebandė kiekybiškai įvertinti dėl sumažėjusios pirkėjų administracinės naštos gaunamos naudos.

Per praktinius seminarus su valstybėmis narėmis paaiškėjo, kad valstybės narės pradeda suvokti galimą naudą ir suprasti, kaip būtų galima tobulinti savo nacionalinius sprendimus.

Vis dėlto dauguma valstybių narių pateikė kokybinį EBVPD poveikio įvertinimą – jis apibendrintas toliau pateiktoje lentelėje. Valstybių narių nuomonės labai įvairios ir priklauso nuo EBVPD įgyvendinimo pažangos. Apskritai dauguma valstybių narių teigiamai įvertino EBVPD naudojimą ir nurodė, kad konkrečią naudą bus galima gauti susiejus jį su duomenų

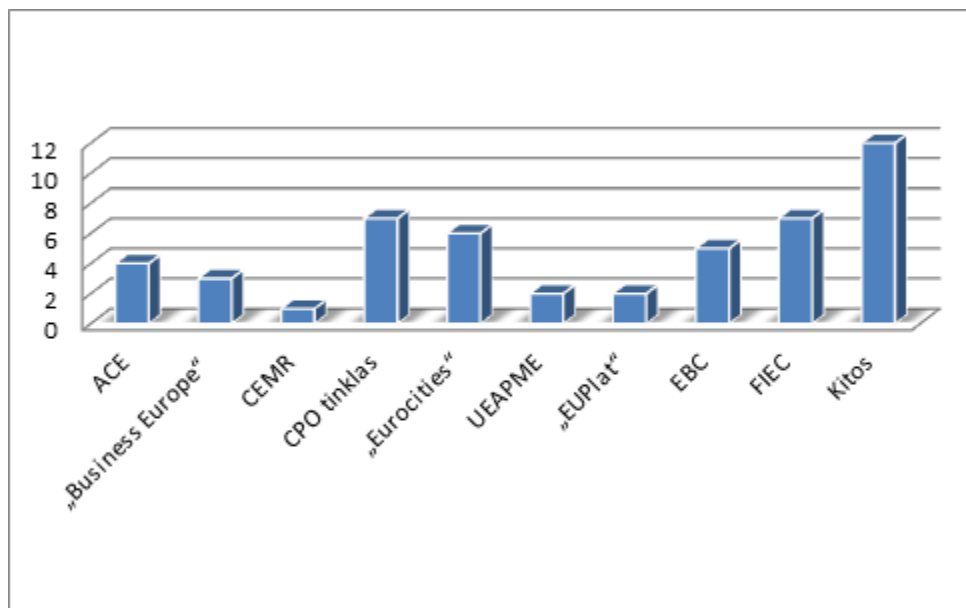
registrais ir duomenų bazėmis. Kita valstybių narių, įskaitant Daniją, Vokietiją ir Ispaniją, grupė nurodė, kad EBVPD susilaukė labai daug ir įmonių, ir pirkėjų kritikos. Kitos valstybės narės, pvz., Airija, pripažino supaprastinimo, parengus elektroninį sprendimą, teikiamas galimybes, bet nurodė, kad ligšiolinis pradinis įgyvendinimas buvo sudėtingas. Ataskaitos priedo 3 lentelėje pateiktas valstybių narių nurodytų EBVPD naudojimo pranašumų ir trūkumų sąrašas.

5 Pagrindinių suinteresuotųjų subjektų apklausa

2016 m. lapkričio mėn. Komisija pradėjo tikslinę iki 2017 m. sausio 31 d. trukusią pagrindinių suinteresuotųjų subjektų apklausą praktinio EBVPD taikymo klausimais. Apklausta dešimt svarbių Europos asociacijų, atstovaujančių įvairiuose sektoriuose veikiantiems ir įvairiems viešųjų pirkimų interesams atstovaujantiems pirkėjams arba pardavėjams. Jų prašyta pasikonsultuoti su savo nacionaliniais nariais. Konsultuotasi su šiais suinteresuotaisiais subjektais:

- Europos architektų taryba (ACE),
- Europos verslo konfederacija (*Business Europe*),
- Europos geležinkelių bendrija (CER),
- Europos savivaldybių ir regionų taryba (CEMR),
- Centrinųjų perkančiųjų organizacijų tinklu (CPO tinklas),
- Europos viešųjų e. viešojo pirkimo platformų teikėjų asociacija (*EUPlat*),
- tinklu *Eurocities*,
- Europos statybininkų konfederacija (EBC),
- Europos statybos pramonės federacija (FIEC),
- Europos amatų, mažų ir vidutinių įmonių asociacija (UEAPME).

6 diagrama. Per tikslines konsultacijas su suinteresuotaisiais subjektais gauti atsakymai pagal asociacijas

Apklausoje dalyvavo 48 suinteresuotieji subjektai iš 16 valstybių narių. Pirmiau pateiktoje diagramoje nurodyti gauti asociacijų arba grupių atsakymai. Tik pusė respondentų nurodė naudojantys EBVPD; daugiausia naudojamosi popierine forma, antroje vietoje – e. EBVPD. Apskritai keli pirkėjams ir pardavėjams atstovaujantys suinteresuotieji subjektai išreiškė susirūpinimą dėl EBVPD naudojimo ir atkreipė dėmesį į tai, kad forma yra sudėtinga. Vis dėlto tai gali būti susiję su tuo, kad naudojama popierinė versija, o kai kada ir su tuo, kad sistema ne visada teisingai suprantama.

Kai kurie suinteresuotieji subjektai nurodė, kad pirkėjai EBVPD naudojimo nelaiko privalomu visose pirkimo procedūrose arba kad naudojamos kitokios savideklaracijos. Keli suinteresuotieji subjektai išreiškė susirūpinimą dėl formos formuluočių arba dėl to, kad EBVPD reikia pateikti subrangovams, subteikėjams arba subtiekėjams, bet kiti vertino e. EBVPD paslaugą teigiamai ir manė, kad EBVPD yra naudinga priemonė mažosioms ir vidutinėms įmonėms, nes ja standartizuojamos naudotinos savideklaracijos. Apskritai suinteresuotųjų subjektų nuomonės skyrėsi priklausomai nuo to, ar jų valstybėje narėje jau naudojama savideklaracija, ir nuo šio dokumento sudėtingumo.

6 Išvados ir tolesni veiksmai

Iš valstybių narių ir suinteresuotųjų subjektų apklausų rezultatų matyti, kad EBVPD dar tik pradėtas įgyvendinti. Tai galima paaiškinti vėlavimu perkelti direktyvas į nacionalinę teisę ir tuo, kad jam įgyvendinti reikia laiko. Todėl daugumoje valstybių narių daugiausia naudojamosi tik popieriniu EBVPD arba Komisijos e. EBVPD paslauga. Labai nedaugelis valstybių narių jau yra parengusios nacionalinius EBVPD sprendimus, nors kai kurios valstybės narės ketina juos parengti per vidutinės trukmės laikotarpį. Todėl valstybės narės dar nesinaudoja visomis EBVPD galimybėmis¹³. Be to, neturima pakankamai praktinės patirties, kuria remiantis būtų galima įvertinti poreikį keisti EBVPD. Šiuo atžvilgiu svarbu, kad labai nedaug valstybių narių – vos trys – pateikė pasiūlymų, kaip būtų galima keisti EBVPD ir (arba) e. EBVPD.

Taigi 2019 m. turėtų būti atliekamas išsamesnis EBVPD vertinimas ir direktyvų ekonominio poveikio vidaus rinkai ir tarpvalstybiniais viešiesiems pirkimams vertinimas¹⁴. Šis vertinimas bus grindžiamas keleriais taikymo metais ir jame bus pateikta išsamesnė informacija apie padėtį.

Komisija toliau skatins įgyvendinti EBVPD valstybėse narėse ir pirmiausia rems jo integravimą į nacionalines e. viešųjų pirkimų sistemas ir į sertifikatų ar duomenų registrus ir (arba) duomenų bazes. Kartu valstybėse narėse bus lengviau įgyvendinti vienkartinio duomenų pateikimo principą.

¹³ Taip pat svarbu, kad labai nedaug valstybių narių – vos trys – pateikė pasiūlymų, kaip būtų galima keisti EBVPD ir (arba) e. EBVPD. Prireikus į juos būtų galima atsižvelgti įgyvendinant šiuo metu atliekamus e. EBVPD pritaikymus.

¹⁴ Direktyvos 2014/24/ES 92 straipsnis, OL L 94, 2014 3 28.

Kadangi e. EBVPD paslauga yra laikina, Komisija po 2019 m. balandžio 18 d. jos iš esmės netobulins. Po šios datos e. EBVPD paslaugos ketinama atsisakyti.

Toliau tobulinant EBVPD (ir internetinę pažymų saugyklą „e-Certis“¹⁵) taip pat bus atsižvelgiama į sistemų, kuriomis tarpusavyje susiejami valstybių narių registrai (pvz., Verslo registrų sąveikos sistemos (BRIS), Tarpusavyje susietų nemokumo registrų arba Europos nuosprendžių registrų informacinės sistemos (ECRIS) ir pan.) ir kuriose saugomi viešųjų pirkimų procedūroms svarbūs dokumentai ir sertifikatai, pokyčius.

Į EBVPD taip pat buvo atsižvelgta tobulinant standartines pirkimo formas. Į šių viešų konsultacijų¹⁶ rezultatus bus atsižvelgiama 2019 m. atliekant galimą būsimą EBVPD vertinimą.

Taip pat labai svarbu, kad valstybės narės tinkamai įgyvendintų Direktyvos 2014/24/ES nuostatas, kuriose reikalaujama, kad valstybės narės naujintų internetinę pažymų saugyklą „e-Certis“. Šį tikslą per apklausą pripažino ir pačios valstybės narės. Todėl Komisija atidžiai stebės, kaip įgyvendinama internetinė pažymų saugykla „e-Certis“, siekdama užtikrinti tinkamą šios bendrajai rinkai svarbios priemonės veikimą.

¹⁵ Žr. 9 išnašą apie internetinę pažymų saugyklą „e-Certis“.

¹⁶ http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=8997